

SAMORZĄD MIEJSKI

Miesięcznik Związku Miast Polskich

Nr 3 (216) MARZEC 2015

ISBN 1730-5187

25
SAMORZĄDNOŚCI

25
SAMORZĄDNOŚCI

Patronat
Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego
25 lat Samorządności

Nie ma wolności bez samorządności
Kongres XXV-lecia Samorządu Terytorialnego
Poznań 2015

W NUMERZE

KONGRES XXV-LECIA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

IV Najbardziej udana z polskich reform – reforma samorządowa – wciąż nie jest dokończona i wymaga udoskonalenia. Dlatego korporacje samorządowe, które zorganizowały Kongres z okazji XXV-lecia Samorządu Terytorialnego wypracowały Przesłanie, które stanowi docelową wizję Samorządnej Rzeczypospolitej. O głównych jego tezach podczas Kongresu mówili przewodniczący ogólnopolskich organizacji samorządowych.

ZE ZWIĄZKU

VI Podczas XXXVI Zgromadzenia Ogólnego Związku Miast Polskich, które odbyło się 5 marca br. w Poznaniu delegaci wybrali nowe władze oraz uchwalili program działania Związku w VII kadencji. Spotkanie towarzyszyło Kongresowi XXV-lecia Samorządu Terytorialnego.

VIII Sylwetki członków Zarządu Związku Miast Polskich wybranego na kadencję 2015-2019.

KRONIKA KRAJOWA

X Debata na temat zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, wykonywanych przez JST rozpoczęła się Komisja Wspólna 25 marca br. Marcowe posiedzenie Komisji Wspólnej było wyjątkowe, bo – ze względu na temat debaty systemowej – wzięli w niej udział wojewodowie i przedstawiciele regionalnych izb obrachunkowych.

PROJEKT NORWESKI 2

XII Porozumienie o współdziałaniu w realizacji programu „Sprawna Administracja Geodezyjna i Kartograficzna Województwa Pomorskiego” (Program SAGiK) – to projekt, który otrzymał wyróżnienie specjalne w konkursie „Samorządowy Lider Zarządzania – Razem dla rozwoju”.

Na okładce: Kongres XXV-lecia Samorządu Terytorialnego to centralna impreza, którą zaplanowano w jubileuszowym roku, dla uczczenia reformy samorządowej.

Dzięki staraniom ogólnopolskich organizacji samorządowych tworzących komitet obchodów 25-lecia samorządności, udało się nadać odpowiednią rangę tym obchodom poprzez uzyskanie nad nimi patronatu prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego.

Fot. E. Parchimowicz.

O fundamentach sukcesu

Nie ma wolności bez samorządności

Z udziałem 1400 samorządowców z miast, gmin wiejskich, powiatów, samorządów wojewódzkich i gości odbył się 5 i 6 marca 2015 roku w Poznaniu Kongres XXV-lecia Samorządu Terytorialnego. W spotkaniu uczestniczyli premier Ewa Kopacz i profesor Jerzy Buzek oraz prezydent Bronisław Komorowski, który spotkanie objął swoim patronatem.

Dnia 9 lipca 1981 roku I Krajowy Zjazd Delegatów NSSZ „Solidarność” w Gdańsku przyjął uchwałę programową „Samorządna Rzeczpospolita”, która zawierała zasady działania samorządu terytorialnego. Teza 21. mówiła, że *Samodzielne prawnie, organizacyjnie i majątkowo samorządy terytorialne muszą być rzeczywistą reprezentacją społeczności lokalnej.* Program

święcić wiele krajów w Europie i na zewnątrz Europy: budowie niezależnego społeczeństwa obywatelskiego – mówił były premier. – To w „Solidarności” tkwił podstawowy impuls Polski samorządnej i wszystkich reform, które na nią się składały. Było wiele reform, ale w gruncie rzeczy wszystkie opierały się na reformie, której państwo jesteście nośnikami, którą państwo sami wprowadzaliście w życie.

Honorowy patron Kongresu, prezydent Bronisław Komorowski stwierdził, że samorząd jest źródłem sukcesów w wolnej Polsce.

Fot. J. Proniewicz

„Solidarności” zakładał wolne wybory, osobowość publiczno-prawną samorządów, możliwość decydowania o całokształcie spraw lokalnych, nadzór nad gminami wyłączenie pod względem przestrzegania prawa, sądową ochronę niezależności samorządów, prawo do prowadzenia działalności gospodarczej, możliwość zawierania porozumień pomiędzy samorządami i wreszcie prawo do uzyskiwania własnych środków finansowych.

Samorządność oparta na „Solidarności”

Gość honorowy Kongresu profesor Jerzy Buzek przypomniał, że polska „Solidarność” była fundamentem dzisiejszej samorządności.

- Polska w czasach „Solidarności” poświęciła się temu, czemu dziś chciałoby się po-

Jako najważniejszy problem, z którym dziś, po 25 latach od reaktywacji, muszą radzić sobie samorządy w Polsce profesor Buzek wskazał źródła finansowania. Podkreślił, że potrzebna jest rzetelna dyskusja nad nowym systemem finansów publicznych. Na kolejnych miejscach wśród pilnych spraw do rozwiązania wymienił dalszą decentralizację finansów publicznych oraz kwestię stanu zagospodarowania przestrzennego oraz bardziej swobodnego prowadzenia przez samorządy działalności w opiece społecznej czy przeciwdziałaniu bezrobociu. Zachęcał też do zmiany podejścia do środków unijnych i takiego tworzenia programów i projektów, by otwierały one możliwości rozwojowe na czasy, gdy

pieniądze z Unii Europejskiej nie będą płynąć już tak szerokim strumieniem.

Zauważył, że obecnie w Unii Europejskiej coraz częściej słyszy się o potrzebie solidarności, a słowo to stało się tak modne, jak było u nas ponad 30 lat temu. W relacjach wewnętrznych w Europie, jak i na zewnątrz mówi się o „współdziałaniu”, „współodpowiedzialności”, o „wspólnym losie”, o „decyzyjności dzięki temu, że jesteśmy razem” i o wyciąganiu z tego wniosków.

- *My dzisiaj, czerpiąc z doświadczeń „Solidarności”, musimy pamiętać, że w tym ćwiczeniu się z samorządności, które państwo uprawiać na co dzień, chodzi nie tylko o umiejętność stwarzania przyjaznych warunków do życia, nie tylko o dobre zarządzanie. Samorząd to przestrzeń do budowania pewnych wartości celowych, takich jak dobro wspólne, które nie zawsze jest sumą dóbr indywidualnych, bo często interes wspólny wyrasta poza tę sumę. Samorząd to przestrzeń do budowania wartości społeczno-moralnych. Uczmy się tego, co powinno być między nami i w nas: odpowiedzialności, zaufania, wzajemności, empatii, autonomii, aktywności. Wszystkie one są przeciwwagą dla zinstytucjonalizowanego świata polityki i pozwalają przetrwać czasy kryzysu i zagrożenia. Instytucje nie wystarczą. To te wartości są nośnikami sensu naszego społecznego życia i gwarancją naszej przyszłości. Przyszłość musimy budować na tych doświadczeniach, których historycznym i kulturowym źródłem była „Solidarność”- wielka wspólnota nadziei, podmiotowości i wzajemnego zaufania. Dzisiaj samorządy są materialnym, sprawczym, decyzyjnym ucieleśnieniem „Solidarności” – mówił premier.*

O odpowiedzialności i zaufaniu

Honorowy patron Kongresu, prezydent Bronisław Komorowski rozpoczął swoje wystąpienie w Poznaniu od wygłoszenia tezy, że nie ma wolności bez samorządności, a samorząd w Polsce sam w sobie jest sukcesem i jest jednym z tych obszarów, które cieszą się największą akceptacją społeczną. Przypominając jak bardzo w ostatnich 25 latach zmieniły się polskie miasta, miasteczka i wsie, prezydent powiedział, że samorząd jest źródłem sukcesów w wolnej Polsce, choć w 1990 roku obawiano się, czy można tak zaryzykować i oddać tyle władzy w dół.

Choć samorząd – zdaniem B. Komorowskiego – ma się dobrze, nie brakuje też problemów. Jednym z nich jest głębokie uwikłanie samorządności w polityczną rozgrywkę, czego szczególnym

przykładem były niedawne oskarżenia o sfałszowanie wyborów samorządowych. Główne bariery i przeszkody tkwią w polskich głowach. Prezydent przyznał, że nadal urzędnikom państwowym towarzyszą różne lęki, ale też pokusy – na przykład, by wraz z przekazanym samorządom zadaniem określić, w jaki sposób powinno być ono realizowane.

Ponad tysiąc samorządowców z całej Polski przyjechało do Poznania, by przypomnieć sukcesy ostatnich 25 lat, ale też rozmawiać o przyszłości.

Fot. E. Parchimowicz

- *Taka postawa jest zaprzeczeniem idei decentralizacji i samorządności – mówił Bronisław Komorowski. – Fundamentem musi być zaufanie i przekonanie, że jeśli przekazujemy zadanie na dół, to ufamy, że zostanie ono dobrze wykonane.*

Premier Ewa Kopacz przywiozła do Poznania zapewnienie, że obowiązkiem rządu jest wspieranie samorządu.

Fot. J. M. Czajkowski

Proponował, by fundamentalną jego zdaniem dyskusję o pieniądzu przenieść na następny rok i uniknąć rozmowy o tej trudnej kwestii w gorączkowym czasie kilku kampanii wyborczych. Warto natomiast – zdaniem prezydenta – obok kwestii udziału w VAT rozmawiać też o sprawie podatków lokalnych. Za wielkie zadanie i wyzwanie na najbliższy czas uznał patron Kongresu pogłębienie obywatelskiego zaangażowania w samorządność oraz włączenie w ten proces ludzi młodych. Samorząd okazał się niesamowitą szkołą kształtowania postaw obywatelskich i demokratycznych oraz bardzo ważnym miejscem kształtowania poczucia wspólnoty i odpowiedzialności za nią.

Podkreślił, że sprawą zasadniczej wagi dla Polski jest kwestia racjonalnego wykorzystania gigantycznych środków unij-

nych, które w najbliższych latach po raz ostatni popłyną na taką skalę do samorządów. – *To gigantyczna odpowiedzialność za rozsądne wydanie tych pieniędzy. Chciałbym, by te pieniądze zostały wydane na zbudowanie większych szans rozwojowych na przyszłość, zbudowania podstawy do dalszego rozwoju naszej ojczyzny także w wymiarze lokalnym i regionalnym wtedy, gdy to źródło pieniędzy europejskich będzie się zmniejszało – mówił prezydent. Zapewnił, że chce z samorządami rozmawiać o tematach najtrudniejszych.*

- *Ustrój samorządu nie wymaga rewolucji – zakończył patron Kongresu. – Nieodpowiedzialni są ci, co chcieliby co dziesięć lat zasadniczo zmieniać ustrój samorządu w Polsce. Trzeba jednak doskonalić te rozwiązania, pogłębiając samorządność. W tej sprawie jestem do dyspozycji.*

Prezydent zaapelował do uczestników Kongresu, by w wymiarze lokalnym podkreślali wspólnotę dokonań minionych 25 lat. Zachęcał do wspólnotowego podkreślania i świętowania sukcesów samorządu polskiego.

Ufam wam do końca

Z uczestnikami Kongresu spotkała się także premier Ewa Kopacz, która przyznała, że w jej opinii największym sukcesem transformacji politycznej po 1989 roku było bez wątpienia tworzenie w Polsce samorządu. – *To była ta reforma, która sprawiła, że życie w naszym kraju stało się łatwiejsze – mówiła premier i dodała, że demokracja nie istnieje, jeśli nie ma sprawnego samorządu.*

- *Polską samorządność postawiliśmy na sprawności i sile i na tych dwóch filarach odbywa się budowanie polskiego społeczeństwa obywatelskiego. Żeby samorząd mógł funkcjonować sprawnie i efektywnie, potrzebna jest mu współpraca z rządem. To musi działać jak naczynia połączone. Dziś obowiązkiem rządu jest wspierać samorząd.*

- *Moją ambicją jest, byśmy skutecznie decentralizowali władzę – mówiła Ewa Kopacz. Wy w gminach i powiatach najlepiej odczytujecie potrzeby ludzi.*

Pani premier podziękowała samorządowcom za ich pracę, która jest służbą oraz za to, jak bardzo sprawdzili się wydając pieniądze z poprzedniej perspektywy finansowej.

- *W nowej perspektywie do samorządów trafi ponad 130 miliardów złotych. Ufam wam do końca i wierzę, że to będą dobrze wydane pieniądze.*

Ewa Parchimowicz

Przesłanie korporacji JST

Wizja docelowa samorządu

Najbardziej udana z polskich reform – reforma samorządowa – wciąż nie jest dokończona i wymaga udoskonalenia. Dlatego korporacje samorządowe, które zorganizowały Kongres z okazji XXV-lecia Samorządu Terytorialnego wypracowały Przesłanie, które stanowi docelową wizję Samorządnej Rzeczypospolitej.

Ogólnych jego tezach podczas Kongresu mówili przewodniczący ogólnopolskich organizacji samorządowych – Związku Miast Polskich, Związku Gmin Wiejskich RP, Związku Powiatów Polskich, Unii Metropolii Polskich, Unii Miasteczek Polskich i Związku Województw RP.

Gminy najbliższe mieszkańcom

Prezes Unii Miasteczek Polskich **Wojciech Długoborski** przypominał, że gminy jako część składowa państwa zajmują ważne miejsce na mapie instytucji, które realizują usługi dla mieszkańców. Obywatel najczęściej idzie do gminy jako do „lekarza pierwszego kontaktu”.

Marek Olszewski, przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP zwrócił uwagę na kwestię dobrego prawa i konieczność poprawiania go tam, gdzie widać jego niedostatki. Podkreślił, że doskonałym miejscem do tego jest Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego. Zwrócił uwagę na adekwatność środków do wykonywanych zadań, która jest kluczem do funkcjonowania sprawnego reagującego na potrzeby mieszkańców samorządu. Zachęcił, by po 25 latach wycenić wreszcie koszty zadań publicznych takich jak oświata, opieka zdrowotna czy pomoc społeczna.

Powrót do klauzul generalnych

Zygmunt Frankiewicz, prezes Związku Miast Polskich, podkreślił potrzebę zmian.

- Przez 25 lat powoli odchodziśmy od podstawowych zasad samorządności. Samorządność coraz bardziej jest ograniczana ze szkodą głównie dla mieszkańców. W poszczególnych aktach prawnych coraz bardziej szczegółowo reguluje się nawet sposób wykonywania zadań i określa nie tylko samo zadanie, ale również kto i gdzie ma je wykonywać. To już jest bliskie karykatury.

Prezydent Gliwic zaapelował o powrót do klauzul generalnych, a także o partnerstwo szczególnie w pracach nad zmianą ustroju samorządu terytorialnego. Poprawiając coś, co zostało uznane za dobrze funkcjonujące, można skutecznie

ten dobrze funkcjonujący mechanizm zepsuć – ostrzegął i podkreślił, że zmiany w prawie samorządowym wymagają głębokich konsultacji z zainteresowanymi, czyli m.in. z korporacjami samorządowymi.

Chcemy nowych rozwiązań

Gotowość do rozpoczęcia dyskusji nad zmianami w ustawach, na podstawie których funkcjonuje polski samorząd zgłosił w Poznaniu **Jacek Protas**, prezes Związku Województw RP. – *Wszyscy potrzebujemy nowych rozwiązań, które pozwolą nam prowadzić politykę rozwoju również po roku 2020, kiedy strumień pieniędzy będzie mniejszy* – mówił. Z kolei nowo wybrany prezes Unii Metropolii Polskich **Rafał Dutkiewicz** zwrócił uwagę na rolę i znaczenie metropolii i gmin z nimi powiązanych – zarówno w Polsce jak i na świecie.

- Nasze przesłanie nie jest kolejnym ponowieniem listy deficytów ani naszych, często powtarzanych postulatów – napisali autorzy Przesłania Kongresu. Zawarta jest w nim wizja docelowa samorządu terytorialnego. Wynika ona wprost z Konstytucji, która ustanawia „prawa podstawowe dla państwa, oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot.”

Korporacje samorządowe, które wypracowały zapisy Przesłania, wyrażają przekonanie, że realizacja modelu docelowego, opisanego w dokumencie, przyczyni się do zapewnienia trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, wzmocnienia udziału obywateli i ich organizacji w rozwoju lokalnym i regionalnym oraz do wzrostu sprawności i efektywności funkcjonowania administracji publicznej.

Potrzeba deregulacji

W kwestii zasad ustrojowych w Przesłaniu mówi się, że samorząd terytorialny działa w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Jego samodzielność – także w zakresie definiowania interesu lokalnego albo regionalnego – musi

podlegać ochronie sądowej. Nadzór nad wykonywaniem zadań własnych powinien być sprawowany wyłącznie według kryterium legalności.

- Jednostki samorządu terytorialnego są podmiotami polityki rozwoju lokalnego (zwłaszcza gminy) i regionalnego (województwa) – czytamy w Przesłaniu. Przekazane JST sprawy publiczne są ich zadaniami własnymi, przy czym wszystkie sprawy publiczne, których nie przypisano w ustawach innym podmiotom, są zadaniami własnymi gmin.

Samorządy podkreślają, że kompetencje gmin, powiatów i województw, wynikające z ich zadań własnych, są całkowite i wyłączne. Ustawy określają zasady wykonywania tych zadań, natomiast o sposobie ich realizacji decydują właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego. W Przesłaniu zaznaczono, że osiągnięcie tego stanu wymaga przeprowadzenia daleko idącej deregulacji w niektórych dziedzinach.

Środki adekwatne do zadań

Przypominając, że finanse samorządowe stanowią 40% finansów publicznych, samorządy upominają się o przestrzeganie zasady adekwatności zasilania finansowego JST do zakresu zadań i wymaganego poziomu ich realizacji. Ubytki w dochodach własnych, wynikające z ulg i zwolnień ustawowych, muszą być rekompensowane.

Przesłanie wymienia pożądane źródła dochodów poszczególnych rodzajów samorządów. Mówi też o tym, że podatek VAT, opłacany w ramach przedsięwzięć inwestycyjnych, który nie podlega odliczeniu, jest zwracany inwestującym jednostkom samorządu terytorialnego w ramach systemu zwrotu VAT.

W Przesłaniu poruszono jeszcze kwestie majątku samorządów, ich organizacji, granic i terytoriów społeczności lokalnych i regionalnych, przepisów antykorupcyjnych oraz konsultacji.

- Realizacja naszego przesłania wymaga dokonania systemowego przeglądu prawa samorządowego. Bez tego opisany model Polski samorządnej nie zostanie osiągnięty, a zmiany ustaw będą nadal interwencyjne, fragmentaryczne i niespójne.

Pełny tekst Przesłania można przeczytać [tutaj](#).

(epe)

Nagroda dla ludzi samorządu

Specjalne podziękowania podczas Kongresu XXV-lecia Samorządu Terytorialnego środowisko samorządowe skierowało do dwóch osób, które pracowały dla samorządów przez całe 25 lat.

Ryszard Grobelny mandat radnego w Radzie Miast Poznania uzyskał w 1990 roku. Od 1998 do 2014 roku był prezydentem Poznania, a od 2003 do 2015 roku także prezesem Związku Miast Polskich.

Mariusz Poznański, wójt gminy Czerwonak w latach 1990 – 2014, przez wiele lat stał na czele Związku Gmin Wiejskich RP.

Po odebraniu nagrody Ryszard Grobelny powiedział: - *Serdeczne podziękowania, ale i szybka refleksja: samorząd to jest praca i służba, ale też wielka przygoda, przygoda związana z budowaniem czegoś nowego, spotykania wielu wspaniałych ludzi. Muszę powiedzieć, że dziękuję Opaczności, że na mojej drodze, trochę przypadkiem, postawiła właśnie działalność samorządową. Bo to było naprawdę wielkie, wspaniałe przeżycie, które pewnie – jak to często bywa – nigdy się nie skończy, bo na zawsze w nas pozostanie.* (epe)

„Srebrne Podziękowania”

„Srebrne Podziękowania” – wyróżnienie dla osób i instytucji, które w ciągu tych 25 lat przysłużyły się rozwojowi samorządności lokalnej i regionalnej, często działając w różnych dziedzinach i pełniąc różne funkcje.

Tadeusz Mazowiecki, premier I etapu reformy samorządowej (pośmiertnie)

Jerzy Buzek, premier II etapu reformy samorządowej

Elżbieta Bieńkowska, współtwórca polskiej polityki regionalnej i inicjatorka polskiej polityki miejskiej, rzeczniczka silnych regionów i pełnej decentralizacji ERDF

Czesława Rudzka-Lorentz, współzałożycielka FRDL, badacz, autorka ważnych publikacji z zakresu gospodarki finansowej i majątkowej JST, rzeczniczka dobrej administracji, wieloletnia dyrektorka Departamentu Administracji Publicznej NIK

Irena Lipowicz, prawnik, polityk – posłanka trzech kadencji, rzeczniczka dobrego prawa samorządowego, obecnie Rzecznik Praw Obywatelskich

Andrzej Zoll, prawnik, rzecznik dobrego prawa samorządowego, m.in. jako Przewodniczący PLW, Prezes Trybunału Konstytucyjnego i Rzecznik Praw Obywatelskich

Paweł Swianiewicz, badacz, w latach 90. kierował Programem Wspierania Samorządów Lokalnych Brytyjskiego Funduszu Know-How, rzecznik dobrego prawa samorządowego i ochrony samodzielności prawnej i finansowej samorządów

Zdzisława Wasążnik, dyrektor Departamentu Finansów ST, przyjaciel samorządów

Bank Gospodarstwa Krajowego – bank państwowy, od początku po reaktywacji w 1989 roku wspiera programy rozwoju lokalnego i regionalnego

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Tygodnik „Wspólnota”

Miesięcznik Samorządu Terytorialnego

Miesięcznik „Finanse Komunalne”

Złota Wstęga Miast Polskich

Podczas Kongresu XXV-lecia Samorządu Terytorialnego **Piotr Uszok** otrzymał Złotą Wstęgę Miast Polskich - honorową nagrodę Związku Miast Polskich za wybitne zasługi dla samorządu terytorialnego.

Prezydent Katowic od 1998 roku do swojej misji publicznej zawsze podchodził po mędrze, w sposób skuteczny i konkretny. W ciągu sześciu lat wyprowadził Katowice na szczyty rankingów polskich miast. Wypracowany przez niego styl prezydentury znalazł uznanie w oczach mieszkańców, którzy w latach 2002, 2006 i 2010 wybierali go na swojego prezydenta już w pierwszej turze wyborów bezpośrednich.

Nagroda Złotej Wstęgi Miast Polskich to wyraz docenienia jego zaangażowania w sprawy rozwoju samorządności, złasz-

cza na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, jak i w organizacjach miast. Postawa prezydenta Piotra Uszoka w znaczącym stopniu wpłynęła na dzisiejszą pozycję samorządu terytorialnego w Polsce.

Odbierając Złotą Wstęgę Miast Polskich Piotr Uszok powiedział:

- *Dziękuję za ten fantastyczny okres, który był mi dany z waszej woli i woli waszych poprzedników. Gdyby nie to zaufanie, na pewno nie byłbym prezesem Związku Miast Polskich, Unii Metropolii Polskich i w końcu współprzewodniczącym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. To był niesamowity okres mojego życia. Chcę podzielić się pewnymi refleksjami dzisiaj. Ten nasz czas jest ważnym czasem, ale to wszystko prędzej czy później przemija. I chcę, żeby osoby, które już będą po tej zaszczytnej funkcji zawsze spotkały się z wdzięcznością i szacunkiem swoich mieszkańców. Wielu z was teraz te funkcje pełni i chcę, żeby w waszym działaniu nigdy nie*

zabrakło nadziei i siły sprawczej, żeby zmniejszyć naszą rzeczywistość, żeby poprawiać funkcjonowanie naszych lokalnych społeczności. Na pewno po nas przyjdą kolejni wójtowie, burmistrzowie, prezydenci, starostowie, marszałkowie. Chcę, aby te osoby, które będą po nas, miały świadomość tego zaangażowania i skutecznego działania ich poprzedników.

(epe)

Nowa kadencja w Związku

Potrzeba mądrej kontynuacji

Podczas XXXVI Zgromadzenia Ogólnego Związku Miast Polskich, które odbyło się 5 marca br. w Poznaniu delegaci wybrali nowe władze oraz uchwalili program działania Związku w VII kadencji. Spotkanie towarzyszyło Kongresowi XXV-lecia Samorządu Terytorialnego.

Pierwszy raz po wyborach samorządowych spotkali się na Zgromadzeniu Ogólnym delegaci z miast należących do Związku Miast Polskich. W poznańskim spotkaniu wzięli udział nowo wybrani prezydenci, burmistrzowie oraz radni wydelegowani przez swoje samorządy do pracy w Związku, a także samorządowcy składający swój mandat w Zarządzie Związku i Komisji Rewizyjnej.

Podsumowanie roku i kadencji

Odchodzący Zarząd złożył sprawozdanie ze swojej działalności w ubiegłym roku i w całej VI kadencji. Ustępujący Zarząd zwrócił uwagę na to, że VI kadencja była okresem, w którym Związek pozyskał najwięcej środków zewnętrznych na realizację prowadzonych projektów. W roku 2011 po raz pierwszy w dziejach odrodzonego Związku, środki, którymi on dysponował, przekroczyły 9 mln, a w latach 2013 – 10 mln zł. Dzięki znacznym środkom pozyskanym z innych źródeł niż składka członkowska, Związek poszerzył zakres działalności, zwłaszcza w zakresie monitoring rozwoju miast i wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami.

Przedstawiciele Związku prowadzili lobbing legislacyjny, zwłaszcza poprzez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, komisje sejmowe i senackie oraz Kancelarię Prezydenta RP. Łącznie Związek zaopiniował w minionej kadencji ponad 270 projektów ustaw i ponad 120 projektów rozporządzeń.

Realizowane były przez Związek liczne projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych, obejmujące monitoring rozwoju miast i jakości usług publicznych oraz wymianę doświadczeń w zarządzaniu miastami, także w skali międzynarodowej. W działaniach realizowanych w ramach projektów szeroko uczestniczyli przedstawiciele miast. Realizowana w ten sposób wymiana doświadczeń była dodatkowo uzupełniana za pośrednictwem komisji Związku.

Na zlecenie Związku zostały w minionej kadencji opracowane opinie i ekspertyzy prawne, a także wykonane profesjonalne badania opinii publicznej dotyczące oceny przez mieszkańców działalności miast i systemu ich finansowania.

Delegaci przyjęli sprawozdanie Komisji Rewizyjnej oraz uchwalili budżet Związku na obecny rok.

Delegaci przyjęli sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz uchwalili budżet Związku na obecny rok.

Nowy prezes ZMP Zygmunt Frankiewicz mówił po wyborze o ciężkiej pracy, która czeka Związek.

Nowe władze

W Poznaniu wybrany został nowy Zarząd Związku oraz Komisja Rewizyjna. Wcześniej zebrały się grupy polityczne, które wskazały swoich kandydatów do władz ZMP.

Prezesem Związku został wybrany **Zygmunt Frankiewicz** od 1993 roku pełniący funkcję prezydenta Gliwic.

- Współpraca w samorządach jest konieczna, bo warunki pracy mamy coraz trudniejsze – powiedział podczas auto-prezentacji. – Samorząd sprofesjonalizował się, ale każdego niemal dnia chodzimy po polu minowym. Jako ważne aspekty działania Związku Miast Polskich prezydent Gliwic wskazał wymianę doświadczeń oraz walkę o to, co się samorządom należy, a więc dążenie do stworzenia pewnych warunków prawnych do właściwego funkcjonowania.

- Mamy już na tym polu pewne sukcesy, ale wciąż przed nami wiele pracy. Potrzebna jest więc w Związku mądra kontynuacja, a nie radykalne zmiany – zakończył nowy prezes Związku.

Ryszard Grobelny, prezes Związku Miast Polskich w latach 2003–2015

- Związek Miast Polskich rozwija się, choć stoją przed nim nowe duże wyzwania. Ważne jest, by był jak największą reprezentacją polskich miast. Istotne zadanie stojące przed Związkiem to tworzenie wciąż nowych projektów po to, by miasta mogły rozwijać się i by otrzymywały pomoc w obliczu nowych wyzwań, zwłaszcza, że pieniędzy na nowe inwestycje jest coraz mniej.

Dziękuję za 12 lat współpracy w Związku Miast Polskich. Dla mnie był to wspaniały czas. Mam nadzieję, że i dla Związku były to udane lata.

Głos podczas Zgromadzenia Ogólnego zabrał także **Ryszard Grobelny**, który od 2003 roku – jako prezydent Poznania – kierował Związkiem.

- Z wielką przyjemnością przekazuję prezydentowi Zygmuntowi Frankiewiczowi moją funkcję – powiedział. - Wiem, że dobrze będzie prowadził Związek walcząc o sprawy samorządu gminnego oraz że będzie rozwijał kierunek współpracy ze strukturami regionalnymi. Pytałem mnie ostatnio dziennikarz, co jest takiego specjalnego w Związku Miast Polskich. Odpowiedziałem, że Związek to miejsce, gdzie można poznać wielu wspaniałych ludzi, nieprawdopodobnie zaangażowanych i z niezwykłymi pomysłami.

Problemy do rozwiązania

Delegaci dyskutowali o sprawach, którymi w nowej kadencji powinien zająć się Związek.

Prezydent Lublina, **Krzysztof Żuk** zaapelował do delegatów o aktywność w zespołach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

- Zachęcam do delegowania mocnych reprezentantów z miast, zwłaszcza że idą trudne czasy w relacjach z ministerstwami – mówił.

Burmistrz Sulejówka, **Arkadiusz Śliwa** podniósł kwestię zagrożenia finansowego dla miast związanego ze spadkami. Ostrzegając, że prawo jest tak skonstruowane, że gminy spłacają długi swoich mieszkańców. – *Wierzyciele są w sytuacji uprzywilejowanej, gmina bowiem nie może odrzucić spadku – stwierdził.*

Temat problemów ze śmieciami podjął burmistrz Kartuz **Mieczysław Gołuński**. NSA, działając w odpowiedzi na skargę spółdzielni mieszkaniowej, uchylił uchwałę jego miasta w tej sprawie i zakwestionował zastosowany w mieście tzw. system mieszany. Ten problem może wkrótce dotyczyć wielu miast.

Z kolei delegat z Łodzi zaapelował, by Związek udzielił poparcia dla działań podjętych przez Radę Ministrów, które mają doprowadzić do przedłożenia Sejmowi RP jeszcze w 2015 roku projektu dokumentu

stanowiącego dla samorządów niezbędny instrument do realizacji kompleksowych programów rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich. Ustawa o rewitalizacji jest pilnie potrzebna do podjęcia skutecznych działań, które zapewnią efektywne wykorzystanie środków euro-

CZŁONKOWIE ZARZĄDU ZMP - VII kadencja (2015-2019)

Zygmunt Frankiewicz, prezydent Gliwic, prezes ZMP
Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa, wiceprezes ZMP
Krzysztof Żuk, prezydent Lublina, wiceprezes ZMP
Marcin Pluta, burmistrz Brzezin, wiceprezes ZMP
Krzysztof Kosiński, prezydent Ciechanowa, sekretarz ZMP
Andrzej Pietrasik, burmistrz Płońsk, skarbnik ZMP

Tomasz Andrukiewicz, prezydent Ełku
 Ryszard Brejza, prezydent Inowrocławia
 Robert Choma, prezydent Przemyśla
 Andrzej Dziuba, prezydent Tychów
 Mieczysław Gołuński, burmistrz Kartuz
 Jarosław Górczyński, prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego
 Janusz Gromek, prezydent Kołobrzegu
 Krzysztof Jażdżyk, prezydent Skierniewic
 Tomasz Kacprzak, przewodniczący RM Łodzi
 Bogusław Karakula, burmistrz Sokołowa Podlaskiego
 Jacek Karnowski, prezydent Sopotu
 Adam Lewandowski, burmistrz Śremu
 Zbigniew Podraza, prezydent Dąbrowy Górniczej
 Piotr Psikus, burmistrz Kępna
 Roman Szefermej, prezydent Wałbrzycha
 Szymon Szynkowski vel Sęk, radny RM Poznania
 Zofia Trębicka, radna RM Warszawy
 Wadim Tyszkiewicz, prezydent Nowej Soli
 Janusz Żmurkiewicz, prezydent Świnoujścia

KOMISJA REWIZYJNA

Tadeusz Krzakowski, prezydent Legnicy, przewodniczący
 Ryszard Pabian, burmistrz Jasła, zastępca przewodniczącego
 Julian Jokś, doradca burmistrza Krotoszyna
 Elżbieta Radwan, burmistrz Wołomina
 Radosław Witkowski, prezydent Radomia

pejskich, ale też podniesienie potencjału rozwojowego polskich miast.

O nowelizację ustawy o funduszu sołectw wnioskował w Poznaniu burmistrz Jarocina, **Adam Pawlicki**. W efekcie nowelizacji ustawa powinna dawać możliwość tworzenia funduszy osiedlowych. Dałoby to większą możliwość aktywizacji mieszkańców miast, którzy mogliby decydować o podziale środków z funduszu osiedlowego na takich zasadach, jak mieszkańcy sołectw, a gmina mogłaby otrzymywać częściowy zwrot pieniędzy.

Program działania na kadencję

Podczas poznańskiego spotkania uchwalone zostały Tezy programu działania Związku na VII kadencję. Delegaci z miast uznali za konieczne działania na rzecz korzystnych dla miast systemowych rozwiązań w zakresie finansów samorządowych, w tym przywrócenia zasady rekompensowania ubytków w dochodach własnych powodowanych zmianami ustawowymi. Związek zamierza doprowadzić do uwzględnienia w budowaniu systemu finansów lokalnych standardów wykonywania usług publicznych – zwłaszcza w zadaniach przeregulowanych, jakimi są oświata i pomoc społeczna. Delegaci z miast chcą, by została wyegzekwowana zasada jedno miasto - jeden gospodarz. Związek ma bronić wywalczanego zakresu decentralizacji spraw publicznych oraz doprowadzić do wprowadzenia podatku od wartości nieruchomości oraz zwrotu podatku VAT od inwestycji publicznych. Kolejne postulaty reprezentantów miast to spowodowanie usunięcia zbędnych nadregulacji prawnych, ograniczających autonomię miast i gmin w zakresie ustawowo nałożonych zadań własnych, wprowadzenie zmian ustawowych, umożliwiających przywrócenie wpływu miast i gmin na ład przestrzenny oraz koordynację działań w tym zakresie i wreszcie uchwalenie ustawy o rewitalizacji obszarów zurbanizowanych.

Ważnym kierunkiem działań Związku w nowej kadencji ma być utrwalenie znaczenia i aktywności Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i jej zespołów oraz aktywny udział przedstawicieli miast w innych gremiach, które mają wpływ na poszczególne dziedziny życia publicznego w Polsce. Delegaci uważają, że należy aktywnie współpracować z regionalnymi organizacjami samorządowymi, a także poszerzać zakres współpracy między miastami za pośrednictwem Związku. Chodzi tu głównie o wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami z wykorzystaniem nowoczesnych środków komunikacji, np. Internetu.

Ewa Parchimowicz

Zarząd Związku Miast Polskich (2015-2019)

PREZES

Zygmunt FRANKIEWICZ: prezydent Gliwic od września 1993 r. (bezpartyjny); dr hab. inż. (Politechnika Śląska); pracownik naukowy tej uczelni; doktorat - 1987 r.; habilitacja - 1994 r.; w latach 1996–2003 profesor nadzwyczajny na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej; w latach 1990–2002 radny RM w Gliwicach; od lutego 1993 r. - Przewodniczący RM. Założyciel PO w województwie śląskim. Współzałożyciel, członek i w latach 2001–2004 oraz od 2008 przewodniczący Stowarzyszenia „Gliwicka Inicjatywa Obywatelska”.

WICEPREZESI:

Jacek MAJCHROWSKI: prezydent Krakowa od 2002 roku; wiceprezes ZMP od 2011 r.; profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, historyk doktryn polityczno-prawnych; absolwent Wydziału Prawa i Administracji UJ, doktorat - 1974 r., habilitacja - 1978 r., tytuł profesora - 1988 r., od 1993 roku profesor zwyczajny nauk prawnych; w latach 1980–1986 - dyrektor Instytutu Religioznawstwa UJ, 1987–1993 - dziekan Wydziału Prawa i Administracji UJ, 1996–1997 - wojewoda krakowski, 2001–2005 - zastępca przewodniczącego Trybunału Stanu; inicjator i współzałożyciel Krakowskiej Szkoły Wyższej im. Frycza Modrzewskiego.

Krzysztof ŻUK: prezydent Lublina od 2010 roku (PO); wiceprezes ZMP od 2011 r.; doktor nauk ekonomicznych, pracownik naukowo-dydaktyczny na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej i w Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie; były dyrektor Delegatury Ministra Skarbu Państwa w Lublinie; od 2005 r. - członek Komisji Ekonomii i Zarządzania Oddziału PAN w Lublinie, w latach 2007–2009 - podsekretarz stanu w MSP Skarbu Państwa; w latach 1990–1996 - przewodniczący RM Świdnika, a w latach 2006–2007 - zastępca prezydenta Lublina.

Marcin PLUTA: burmistrz Brzezin od 2010 r. (PiS); pedagog, menadżer społeczny, absolwent studiów doktoranckich na SGH; kierownik i koordynator Gminnego Centrum Informacji w Brzezinach (2003–2004); w latach 2006–2010 - wicestarosta powiatu brzezińskiego; założyciel i prezes Stowarzyszenia Wspólna Przyszłość – Polska, Europa, Świat; założyciel Brzezińskiego Centrum Wolontariatu; w 2014 r. - twarz ogólnopolskiej kampanii promującej klauzule społeczne, realizowanej przez UZP i Fundację Fundusz Współpracy, ISP oraz MPIPS w ramach realizacji ogólnopolskiego projektu „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”.

SEKRETARZ ZMP

Krzysztof KOSIŃSKI: prezydent Ciechanowa od grudnia 2014 r.; prawnik, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; specjalizacja - prawo pracy i ubezpieczenia społeczne; doktorant nauk prawnych UJ; w 2011 - pracownik UM Krakowa; w latach 2011–2014 - rzecznik prasowy Klubu Parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego.

SKARBNIK ZMP

Andrzej PIETRASIK: burmistrz Płońska w latach 1992–1998 i od 2002 roku (niezależny); absolwent Wydziału Filologii Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego, Podyplomowego Studium Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego UW oraz SGH (finanse publiczne); w latach 1999–2002 dyrektor ZO w MF; członek założyciel Polskiego Klubu Infrastruktury Sportowej.

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

Tomasz ANDRUKIEWICZ: prezydent Ełku od 2006 roku (niezależny); absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; studia doktoranckie z socjologii na Uniwersytecie Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz studia podyplomowe z zakresu PR (PAN); w latach 1999–2002 pracownik samorządowy w Warmińsko-Mazurskim UW; w latach 2002–2005 - członek Zarządu Powiatu w Ełku; w latach 2005–2006 - starosta ełcki; prowadzi zajęcia w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku oraz na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

Ryszard BREJZA: prezydent Inowrocławia od 2002 r. (niezależny); absolwent Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz studiów podyplomowych z zakresu administracji publicznej (1995); nauczyciel, były wicedyrektor w Zespole Szkół Medycznych, starszy wizytator w Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy; radny miasta (1990–1998) i marszałek Sejmiku Województwa Bydgoskiego (1992–1998); poseł na Sejm III kadencji (1997–2001, AWS); od 2003 r. członek Zarządu ZMP.

Robert CHOMA: prezydent Przemyśla od 2002 roku (niezależny); absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie oraz „Akademii Liderów Samorządowych” na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego; pracę zawodową w administracji publicznej rozpoczął w UM w Przemyślu i Wojewódzkim Urzędzie Pracy; w latach 1996–1998 wiceprezydent Przemyśla; później - wiceprezes Krajowego Urzędu Pracy, dyrektor Szpitala Wojewódzkiego w Przemyślu.

Andrzej DZIUBA: prezydent miasta Tychy od 2000 roku (niezależny); absolwent Wydziału Górniczego Politechniki Wrocławskiej; były pracownik kopalni „Ziemowit” w Łędzinach (główny inżynier), DBT Scharf Polska (marketing i sprzedaż); były członek Zarządu Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce; od 2010 roku członek Zarządu ZMP; kapitan reprezentacji Polski burmistrzów w piłce nożnej.

Mieczysław GOŁUŃSKI: burmistrz Kartuz w latach 1990–1991, 2002–2006, i od 2014 roku (niezależny); absolwent Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi (politologia); studia magisterskie w zakresie zarządzania w administracji publicznej; leśniczy, strażak; zastępca burmistrza Kartuz w latach 1994–2000; w latach 2006–2014

- radny RM w Kartuzach; współuczestniczył w procesie zakładania w 1989 roku Komitetu Obywatelskiego, którego został przewodniczącym.

Jarosław GÓRCZYŃSKI: prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego od 2014 (PSL); studia w zakresie elektroenergetyki na uczelni im. Kálmána Kandó w Budapeszcie; studia podyplomowe MBA (Uniwersytet Illinois); od 1995 pracownik UM w Ostrowcu Św.; w latach 2002-2006 - przewodniczący rady osiedla Ludwików; współzałożyciel Stowarzyszenia Samorządowych Rad Osiedlowych i Gminnych; radny powiatu ostrowieckiego; w latach 2006-2011 - wiceprezydent Ostrowca Św.; poseł na sejm VII kadencji.

Janusz GROMEK: prezydent miasta Kołobrzeg od 2006 roku (PO); wykształcenie wyższe - absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wielkopolskim; nauczyciel (przez 16 lat dyrektor Zespołu Szkół im. H. Sienkiewicza); w 1990 r. wybrany po raz pierwszy do RM Kołobrzegu, w kadencji 1998-2002 pełnił obowiązki wiceprzewodniczącego RM, a następnie jej przewodniczącego (2002-2006).

Krzysztof JAŹDŻYK: prezydent Skierniewic od 2014 roku (niezależny); absolwent Mazowieckiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu; przedsiębiorca w branży budowlanej; wcześniej kierownik w spółce ZIPO oraz OSIR; w latach 2002-2014 radny Skierniewic (pełnił funkcję wiceprzewodniczącego RM); przewodniczący Ruchu Przyjaciół Harcerstwa Hufca ZHP Skierniewice; członek Izby Gospodarczej Skierniewice, sekretarz Zarządu Wojskowego Koła Łowieckiego 108 Bóbr.

Tomasz KACPRZAK: przewodniczący RM Łodzi w latach 2007-2013 i od 2014 roku (PO); prawnik, absolwent UŁ; działacz osiedlowy; od listopada 2006 radny Łodzi, a do grudnia 2007 r. jej wiceprzewodniczący; wiceprzewodniczący Zarządu Miejskiego PO w Łodzi, członek Rady Regionu Łódzkiego PO oraz członek Rady Krajowej PO; w latach 2011-2013 członek Zarządu ZMP; od 2011 roku - członek Komitetu Politycznego CEMR.

Bogusław KARAKULA: burmistrz Sokołowa Podlaskiego od 1998 roku (PiS); studia na Wydziale Transportu Politechniki Warszawskiej; studia podyplomowe w zakresie samorządu terytorialnego i europejskiego prawa samorządowego; pracował m.in. w PKS, Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej, Zakładzie Doskonalenia Zawodowego (na stanowisku dyrektora); prowadził własną działalność gospodarczą; od roku 1998 radny RM w Sokołowie Podlaskim; współautor wydawnictw historycznych i regionalnych.

Jacek KARNOWSKI: prezydent Sopotu od 1998 roku; dr nauk ekonomicznych (Uniwersytet Gdański); absolwent Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Gdańskiej, Studium Podyplomowego Prawa Samorządowego oraz Studium Zarządzania (UG) i Central Connecticut State University; od 1990 roku - radny i wiceprezydent Sopotu, w latach 1990-98 - radny Sejmiku Województwa Gdańskiego; w latach 2007-2011 - wiceprezes ZMP; delegat do Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych; współzałożyciel i członek władz Partii Konserwatywnej i Stronnictwa Konserwatywno Ludowego, w latach 2001-2008 związany z PO.

Adam LEWANDOWSKI: burmistrz Śremu od 2006 roku (niezależny); studia magisterskie w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze; studia podyplomowe - nauki polityczne i podstawy informatyki (UAM), organizacja i zarządzanie instytucjami oświatowymi (PP) oraz samorząd terytorialny (UW); studia doktoranckie na AE w Poznaniu; poeta, tłumacz; nauczyciel, dyrektor szkoły, pracownik w UM w Śremie; członek Zarządu Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski, wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Poznań oraz przewodniczący Zarządu Unii Gospodarczej Regionu Śremskiego.

Zbigniew PODRAZA: prezydent Dąbrowy Górniczej od 2006 r. (SLD); absolwent Wydziału Lekarskiego Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, chirurg; w latach 1994-1996 - radny RM, w latach 1998-2001 - radny Sejmiku Wojewódzkiego, poseł na Sejm RP IV i V kadencji, w latach 2004-2005 - sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia; członek Zarządu ZMP od 2007 roku.

Piotr PSIKUS: burmistrz Kępna w latach 1990-2010 i od 2014 roku; absolwent Akademii Rolniczej w Poznaniu - inżynier gospodarki rolnej, absolwent Wyższej Szkoły Bankowej - specjalista do spraw finansów i bankowości; pracownik UG Bralin, UMiG Kępno; w latach 2012-2014 - zastępca burmistrza Wieruszowa.

Roman SZEŁEMEJ: prezydent Wałbrzycha od 2011 roku (PO); doktor nauk medycznych, specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii; pełnomocnik Zarządu Województwa ds. polityki zdrowotnej - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego; dyrektor i zastępca dyrektora szpitala; ordynator; pełnomocnik Marszałka ds. konsolidacji szpitali wałbrzyskich UM WD; członek Zarządu ZMP od 2014 roku.

Szymon SZYNKOWSKI VEL SĘK: radny Rady Miasta Poznania od 2006 r.; absolwent Wydziału Prawa i Administracji UAM na kierunku stosunki międzynarodowe; przewodniczący komisji rewizyjnej Rady i przewodniczący klubu radnych PiS; przewodniczący stowarzyszenia Projekt Poznań.

Zofia TRĘBICKA: radna miasta stołecznego Warszawy od 2006 roku (PO); absolwentka Wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej; w pracy zawodowej związana z informatyką oraz przemysłem paliwowo-energetycznym, energetyką i gazownictwem; przewodnicząca Komisji Rozwoju Gospodarczego UM; członek Zarządu ZMP od 2011 roku.

Władimir TYŻKIEWICZ: prezydent Nowej Soli od 2002 roku (niezależny); studia na Politechnice Warszawskiej (mechanika precyzyjna); w latach 1986-2002 przedsiębiorca w branży komputerowej; wieloletni wiceprezes Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej; członek-założyciel stowarzyszenia Nowosolski Sojusz Niezależnych; prezes Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego; współtwórca i przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych (OPOS).

Janusz ŻMURKIEWICZ: prezydent Świnoujścia od 2002 roku (SLD); absolwent Wydziału Inżynierii-Ekonomicznego Transportu Politechniki Szczecińskiej, kierownik działu technicznego firmy TRANSBUD, a od 1975 r. kierownik Wydziału Komunikacji UM; w latach 1985-89 prezydent miasta, od 2004 roku w Zarządzie ZMP.

Opracowała J. Proniewicz

Z Komisji Wspólnej...

Najbardziej palący problem

Debatą na temat zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, wykonywanych przez JST rozpoczęła się Komisja Wspólna 25 marca br.

Marcowe posiedzenie Komisji Wspólnej było wyjątkowe, bo – ze względu na temat debaty systemowej – wzięli w niej udział wojewodowie i przedstawiciele regionalnych izb obrachunkowych.

W jej wyniku współprzewodniczący KWRIŚT, **Andrzej Halicki** zaproponował, aby wznowić prace zespołu ds. strategicznych rozwiązań dotyczących dochodów JST, gdyż sama Komisja nie jest gremium, które może wypracować szczegółowe rozwiązania.

Rok czekali samorządowcy na debatę w sprawie zadań zleconych, które – według ich szacunków – są mocno niedofinansowane. Jak poinformowała **Hanna Majszczyk**, wiceminister finansów, przez ostatnie 12 miesięcy jej resort prowadził analizy dotyczące katalogu zadań, ich wyceny w poszczególnych województwach oraz próby ich wystandaryzowania dla całego kraju. Jak pokazała wiceminister **Majszczyk** w swojej prezentacji, JST w 2013 roku na ich wykonanie otrzymały 16,6 mld zł, z czego 11,09 mld zł - gminy, 4,09 mld zł – powiaty i wreszcie - ponad 1,46 mld zł województwa.

Analizy i zmiany

Na początek przeanalizowano i zmienił sposób finansowania zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich. Ponieważ w wyniku zaszczości historycznych różne województwa otrzymywały środki finansowe w różnej wysokości na te same zadania, ministerstwo podjęło próbę wprowadzenia jednolitych zasad na 2015 rok - według kryterium liczby realizowanych zadań w 2013 roku, ujednoliconego czasu ich realizacji oraz jednej stawki za roboczogodzinę (przyjęto 22,9 zł). W budżetach wojewodów ujęto 70% środków na dotacje na realizację spraw obywatelskich.

W wyniku analiz w budżecie państwa znalazło się dodatkowe 200 mln zł na realizację tych zadań przez JST w tym roku.

Minister **Majszczyk** zapowiedziała, że to dopiero początek prac, do końca kwietnia br. chce dokonać dalszego przeglądu zadań zleconych i określić, które z nich zostaną wystandaryzowane w 2016 roku.

Zdaniem wojewodów

Wojewoda małopolski, **Jerzy Miller** zwrócił uwagę, że nawet sporządzenie katalogu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej nie jest proste, gdyż wiele zapisów dotyczących realizacji tych zadań jest martwych. Dodatkowo, różne są zasady i koszty ich realizacji w całym kraju. Dlatego, jego zdaniem, należy ujednolicić finansowanie poprzez obliczenie kosztów według wzoru: liczba spraw x czasochłonność x koszt godziny. W przypadku rozbieżności między stroną rządową a samorządową należy je rozstrzygać w drodze uzgodnień dwustronnych, co w Małopolsce się udaje.

Postulaty samorządowców

Wadim Tyszkiewicz, prezydent Nowej Soli jako przedstawiciel Związku Miast Polskich przypomniał, że samorządowcy złożyli w sprawie niedofinansowania zadań zleconych skargę do Trybunału Konstytucyjnego. *My jako samorząd będziemy walczyć o to, by zadania, które trafiają do nas były właściwie finansowane* – powiedział **Tyszkiewicz**.

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego przeprowadziło badanie zadań zleconych, realizowanych przez urzędy stanu cywilnego w gminach tego regionu. Badanie to wykazało, że na 42 ankietowane gminy nie ma ani jednej, która nie dokładałaby środków do zadań zleconych, średnio dokładają około 50% środków. Zjawisko to występuje na obszarze całej Polski, w różnej skali, w zależności od tego, jakim charakterem spraw zajmuje się dany urząd stanu cywilnego.

Adam Struzik, marszałek województwa mazowieckiego dodał, że finansowanie zadań zleconych jest jedną z najbardziej palących spraw do załatwienia między administracją rządową a samorządową. *Rozstrzygnięcie tej sprawy zadecyduje, czy mamy do czynienia z państwem centralistycznym czy z państwem samorządowym. Problem jest nabrzmiały.* – mówił marszałek.

Ujawnić dopłaty do zadań zleconych

Postulat, aby umożliwić samorządom wykazywanie w sprawozdawczości budżetowej wydatków poniesionych na sfinansowanie zadań zleconych zgłosił sekretarz

Strony Samorządowej, **Andrzej Porawski**. Trzeba tylko zmienić rozporządzenie dotyczące klasyfikacji budżetowej. *Bo dzisiaj w sprawozdawczości my ukrywamy to, co dokładamy (...). Natomiast my mamy psi obowiązek pokazać naszym obywatelom, że dokładamy do tych zadań.* – mówił **Porawski**.

Zwrot kosztów z odsetkami

O zadaniach przekazanych przez wojewodów do realizacji powiatom jeszcze w 2005 roku mówił współprzewodniczący KWRIŚT, **Jan Grabkowski**. Powiat skierował sprawę do sądu, wygrywa po kolei procesy i odzyskuje pieniądze wraz z odsetkami. *Czy jest sens, by Skarb Państwa płacił nam odsetki za zadania, które realizujemy? Bo moim zdaniem to jest niegospodarne podejście.*

Prawo wodne na zespół

Po raz kolejny nie udało się uzgodnić projektu ustawy – Prawo wodne, przygotowywanej przez resort środowiska, choć część postulatów środowisk samorządowych projektodawcy uwzględniła. Pozostały jednak jeszcze trzy sporne kwestie, czyli: skutki finansowe roszczeń związanych z zakazem zabudowy na nowych terenach powodziowych, na których zaplanowano lub nawet już rozpoczęto inwestycje; podział wód na rządowej samorządowej (wiceminister **Gawłowski** wyjaśniał, że co prawda trochę więcej cieków wodnych trafi do marszałków, ale za to zostanie im zabrane najkosztowniejsze zadanie związane z budową wałów przeciwpowodziowych) i wreszcie – kwestia melioracji szczegółowych, dotycząca głównie gmin wiejskich.

Jak wyjaśniał wiceminister środowiska, **Stanisław Gawłowski** – w przypadku nieuchwalenia ustawy Polska nie będzie mogła korzystać ze środków unijnych na nową perspektywę, a są to poważne środki, powyżej 10 mld zł. *Sami sobie zrobicie krzywdę, jeśli nie zaopiniujecie tego projektu. Dziś już naprawdę jesteśmy pod presją czasu.* – przekonywał wiceminister.

Ponieważ projekt jeszcze w kwietniu musi trafić do parlamentu, aby miał szansę na uchwalenie w tej kadencji, Komisja zdecydowała, że 1 kwietnia br. odbędzie się dodatkowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, który podejmie wiążącą opinię.

hh

Z życia miast

INOWROCŁAW

In-house w Komisji Europejskiej

Prezydent Inowrocławia Ryszard Brejza złożył wniosek do przewodniczącego Komisji Europejskiej w sprawie in-house, czyli zlecania zadań przez gminę bez przetargu.

Prezydent Inowrocławia uważa, że Polska celowo nie wdraża zapisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego 2014/24/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE w sprawie jednostek samorządu terytorialnego udzielających zamówień swoim podmiotom wewnętrznym (tzw. zamówień in-house).

Dyrektywa, na którą powołuje się Ryszard Brejza stanowi, że gdy zamawiający (np. jednostka samorządu terytorialnego) kontroluje spółkę (80 proc. zadań realizuje dla zamawiającego), której zamierza zlecić wykonanie usługi, może zrezygnować z przetargów. Na wdrożenie dyrektywy z 2014 r. Polska ma dwa lata. (za Portalem Samorządowym) [Więcej](#)

BYDGOSZCZ

Rusza rower aglomeracyjny

Z początkiem kwietnia rusza system Bydgoskiego Roweru Aglomeracyjnego. W mieście powstało 31 stacji, w których do dyspozycji mieszkańców będzie 310 jednośladów.

Bydgoskie stacje roweru publicznego zlokalizowano w miejscach mocno uczęszczanych przez mieszkańców oraz objętych monitoringiem miejskim. Wypożyczenie roweru kosztować będzie za pierwszą godzinę 1 zł, z drugą – 4 zł, za trzecią – 6 zł, a za każdą następną – 7 zł. [Więcej](#)

TORUŃ

Młodzież w Radzie Miasta

W Toruniu reaktywowano Młodzieżową Radę Miasta Torunia. 26 marca 2015 r. Rada Miasta Torunia podjęła uchwałę porządkującą pod względem legislacyjnym przepisy w zakresie powoływania i funkcjonowania tego gremium.

Szkoły ponadgimnazjalne przeprowadziły skutecznie procedurę wyboru jej członków. Wkrótce Przewodniczący Rady Miasta Torunia zwoła pierwszą sesję kolejnej kadencji, na której zostaną wybrane władze statutowe Młodzieżowej Rady. Rada skupia młodzież zainteresowaną pracami samorządu lokalnego i działalnością publiczną w mieście i składa się z przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych w wieku do 21 lat.

Działa w oparciu o statut przyjęty uchwałą Rady Miasta Torunia. Radni Torunia deklarują wsparcie finansowe konkretnych działań młodzieżowej rady w drodze dotacji ustalanych w ramach zatwierdzonego budżetu. [Więcej](#)

OPOLE

Obchody 25-lecia samorządności

25 lat temu, 8 marca 1990 r. Sejm uchwalił ustawę o samorządzie terytorialnym, a potem – w maju odbyły się pierwsze w pełni wolne wybory samorządowe.

Stolica Opolszczyzny przygotowała bogaty program obchodów 25-lecia samorządności. Na przełomie maja i czerwca w Opolu przygotowywany jest Samorządowy Trójkąt Weimarski – jeden z punktów obchodów ogólnokrajowych jubileuszu. [Więcej](#)

SOPOT

Najbardziej zielone miasto w Polsce

MojaPolis i BIQdata przygotowały ranking najbardziej zielonych miast Polski. Analizowane były wyłącznie największe miasta, które są na prawach powiatu.

Sprawdzano wielkość powierzchni zajmowanej przez miejską zielen, czyli przez parki, zieleńce, zieleń osiedlową oraz obszary leśne. Im więcej miejsca zajmują razem w danym mieście, tym wyżej jest ono w rankingu.

58,56 proc. – tyle wynosi odsetek terenów zielonych w Sopocie, co plasuje miasto na pozycji niekwestionowanego lidera w kraju (druga jest Zielona Góra – 46,76 proc., a trzecie – Katowice – 46,21 proc.).

Sopot zajmuje najwyższe miejsce także w rankingu żywopłotów – w obrębie 1 km kwadratowego rośnie blisko 3 km żywopłotów. To skuteczna ochrona przed spalinami i hałasem.

Jednoczenie przedstawione zostały dane na temat jakości powietrza. Tutaj także Aglomeracja Trójmiejska znalazła się na podium – zajęła trzecie miejsce w Polsce.

Pełny ranking na: www.biqdata.pl

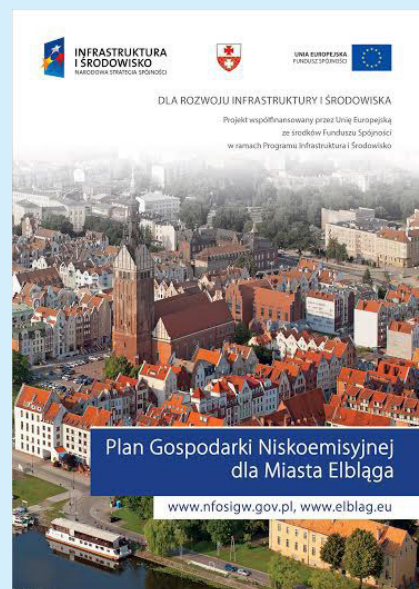
ELBLĄG

Plan gospodarki niskoemisyjnej

W Elblągu powstaje plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta.

Dokument będzie zawierał strategię działań oraz plan przedsięwzięć związanych ze zrównoważoną i niskoemisyjną gospodarką energetyczną miasta, uwzględniając uwarunkowania krajowej i europejskiej polityki klimatycznej, jak również czynniki lokalne, specyficzne dla Elbląga. Opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej przyczyni się do poprawy jakości powietrza, a także wzrostu

bezpieczeństwa energetycznego, stwarzając warunki sprzyjające podwyższeniu jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców.

Korzyścią z wykonania PGN, zarówno dla mieszkańców jak i przedsiębiorców, działających na terenie miasta, będzie możliwość skorzystania z dofinansowania ze źródeł zewnętrznych na realizację przedsięwzięć powodujących zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery – w tym projektów termomodernizacji budynków, czy zastępowania paliw stałych odnawialnymi źródłami energii (np. pompami ciepła) oraz ekologicznymi nośnikami energii (ciepło sieciowe, gaz ziemny, energia elektryczna). [Więcej](#)

WARSZAWA

Karta płatnicza, czyli dwa w jednym

PKO Bank Polski, we współpracy z miastem i Zarządem Transportu Miejskiego, wprowadziło do oferty Warszawską Kartę Płatniczą.

Z karty debetowej, na której można kodoować imienne bilety długookresowe, mogą korzystać klienci banku.

– Stawiamy na prostotę i wygodę użytkowania. Rozszerzenie funkcjonalności karty płatniczej i możliwość kodowania na niej imiennych biletów długookresowych znacznie usprawni korzystanie z komunikacji miejskiej. Pasażerowie i klienci banku już nie będą musieli nosić ze sobą dwóch kart – od 1 kwietnia wystarczy im tylko jedna. Ponadto część osób, które skorzystają z tej oferty będzie mogło liczyć na zwrot kosztów zakupu jednego biletu okresowego – mówi Jacek Wojciechowicz, zastępca prezydenta m.st. Warszawy. [Więcej](#)

Informacje na podstawie serwisów internetowych miast (epe)

Laureat konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania - Razem dla rozwoju”

Mapy ewidencji gruntów

Porozumienie o współdziałaniu w realizacji programu „Sprawna Administracja Geodezyjna i Kartograficzna Województwa Pomorskiego” (Program SAGiK) – to projekt, który otrzymał wyróżnienie specjalne w konkursie „Samorządowy Lider Zarządzania – Razem dla rozwoju”.

W skład partnerstwa związanego w lipcu 2010 roku wchodziły miasta Gdynia, Słupsk i Sopot oraz 13 powiatów.

Cele partnerstwa

Pierwszym zadaniem zrealizowanym w ramach porozumienia było dokładne określenie celów i kierunków działań. Do końca 2010 roku została opracowana Strategia SAGiK, która formalnie została przyjęta przez Partnerów Programu 11 lipca 2011 roku.

W strategii określono diagnozę stanu funkcjonowania administracji geodezyjnej i kartograficznej i na tej podstawie wyznaczono cele i kierunki działania oraz sposoby ich realizacji. Wyznaczone one zostały w horyzoncie długoterminowym, na najbliższe 20 lat, natomiast szczegółowe działania rozpisano w horyzoncie krótkoterminowym, na najbliższe 5 lat.

Podstawowym celem działań Projektu jest osiągnięcie wiarygodnych rejestrów i map ewidencji gruntów i budynków. Dzięki temu możliwe będzie wydawanie „od ręki” wszelkich urzędowych informacji oraz zaświadczeń dotyczących gruntów, a także bieżące udostępnianie tych informacji upoważnionym instytucjom.

Pozostałe cele to ujednolicenie działania administracji w poszczególnych powiatach, usprawnienie obsługi wykonawców i interesantów, szerokie wykorzystanie technik informatycznych oraz systemowa współpraca z innymi instytucjami.

Horyzonty czasowe

Na poziomie operacyjnym, w horyzoncie długookresowym 5-20 lat, zakłada się, że wszystkie wpisy w ewidencji zgodne będą z księgami wieczystymi, a wprowadzone systemy wymiany informacji będą gwarantować utrzymanie osiągniętej zgodności. Wszystkie wpisy otrzymają odpowiednią rangę. Będą dokonane za wiedzą

właściciela nieruchomości. Wykonawcy i interesanci obsługiwani będą drogą elektroniczną - bez potrzeby wizyty w urzędzie, a sprawy będą załatwiane „od ręki”.

W horyzoncie krótkookresowym - w ciągu najbliższych pięciu lat - zakłada się, że cały zasób zostanie z informatyzowany oraz będzie prowadzony w postaci elektronicznej. Dotyczy to zarówno baz danych (w tym rejestrów i map), jak i archiwum dokumentacji elektronicznej. Między instytucjami wyprowadzony zostanie system wymiany informacji oparty o dokumenty elektroniczne. Będą to dokumenty strukturalne, umożliwiające automatyczne, elektroniczne przetwarzanie. Zakłada się ponadto jednolitość funkcjonowania. Administracja geodezyjna i kartograficzna w poszczególnych powiatach będzie działać w oparciu o jednolite zasady i standardy postępowania. Obsługa wykonawców prac geodezyjnych oraz interesantów zostanie maksymalnie usprawniona. Podstawowym kierunkiem działań będzie minimalizacja ilości wizyt w urzędzie oraz czasu obsługi. Planuje się też systemową współpracę z instytucjami kluczowymi dla działalności administracji geodezyjnej i kartograficznej: wojewodą, sądami wieczystosięgowymi, nadzorem budowlanym oraz gminami. Współpraca ta będzie realizowana w sposób systemowy, w postaci porozumień obejmujących organizację współpracy oraz sposoby wymiany informacji.

Jak to działa

Do realizacji strategii w ramach Porozumienia SAGiK powołano stałe struktury: Radę Programu z udziałem starostów, Komitet Doradczy skład którego wchodził geodeci powiatowi, Lidera Programu czyli powiat wiodący, ustanowiony mocą porozumienia, a także kierownika Programu powołanego przez Starostę Lidera Programu.

Geodeci powiatowi spotykają się regularnie, aby w ramach posiedzeń Zespołu

Konsultacyjnego wypracowywać wspólne rozwiązania. Wypracowane materiały są udostępniane wszystkim uczestnikom porozumienia do wykorzystania i stosowania. Istnieje forum wymiany informacji pomiędzy uczestnikami porozumienia. Powiaty mogą dzielić się z innymi powiatami własnymi dobrymi rozwiązaniami w ramach zgłaszania tzw. dobrych praktyk. Wypracowane wspólne rozwiązania są stopniowo wdrażane w poszczególnych powiatach.

Co już zrobiono

Jednym z pierwszych zadań było opracowanie strony internetowej oraz systemu wymiany informacji (www.sagik.pl). Wraz z uruchomieniem programu podjęto działania na rzecz organizacji współpracy administracji geodezyjnej i kartograficznej z sądami wieczystosięgowymi oraz nadzorem budowlanym.

W ramach programu SAGiK sporządzono i udostępniono partnerom opracowania dotyczące m.in.: wymagań ośrodków dokumentacji wobec dokumentacji geodezyjnej, udostępniania baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, przekazywania operatu podziału do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, elektronicznego podpisywania dokumentów, prowadzenia ewidencji budynków i lokali.

Zrealizowano szkolenia, warsztaty i spotkania wdrożeniowe. Szkolenia dotyczyły zasad standaryzacji pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych, pomiarów satelitarnych w geodezji, prowadzenia osnów geodezyjnych oraz klasyfikacji gruntów, natomiast podczas warsztatów mówiono o uzgadnianiu wzorów składu operatów.

Pochwała współpracy

Zdaniem ekspertów konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania – Razem dla rozwoju”, programu „Sprawna Administracja Geodezyjna i Kartograficzna Województwa Pomorskiego” (SAGiK) jest znakomitym przykładem skutecznego rozwiązania konkretnego sektorowego i branżowego problemu poprzez współpracę i koordynację kilku podmiotów.

(epe)

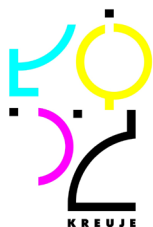

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

Projekt
**Budowanie kompetencji do współpracy międzysamorządowej
i międzysektorowej jako narzędzi rozwoju lokalnego i regionalnego**
Finansowany z funduszy EOG
pochodzących z Norwegii, Islandii i Liechtensteinu oraz środków krajowych

Konferencja
**Wykorzystanie przestrzennych baz danych
do wspomagania procesu zarządzania Miastem**
24 kwietnia 2015 r. - Urząd Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 104

Patronat: Prezydent Miasta Łodzi, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji oraz Związek Miast Polskich

Miasto Łódź zrealizowało projekt pn.: „Utworzenie bazy nieruchomości, bazy umów i bazy księgowości niepodatkowej dla miasta Łodzi wraz z wprowadzeniem niezbędnych modyfikacji do istniejącego oprogramowania EN Ewidencja Nieruchomości, ZM Zarządzanie Mieniem i KN Księgowość Niepodatkowa, pozwalających na integrację danych”, który uzyskał dofinansowanie z środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013. W wyniku realizacji projektu została utworzona baza danych nieruchomości gminy i Skarbu Państwa dla obszaru miasta Łodzi, w oparciu o dane referencyjne ewidencji gruntów i budynków oraz referencyjne bazy adresowe.

**Konferencja jest próbą podzielenia się z innymi JST zdobytym doświadczeniem
i przedstawienia roli informacji z zakresu baz przestrzennych, które mają znaczenie
dla sprawnego funkcjonowania miasta oraz jego rozwoju.**

Opłaty za uczestnictwo w Konferencji nie obciążają uczestników i obserwatorów,
za wyjątkiem ewentualnych kosztów noclegu i kosztów dojazdu.

Więcej informacji [tutaj](#)

Łódź, 23-25.04.2015

| Kongres Muzealników Polskich

Kongres skierowany jest nie tylko do muzealników, lecz również do wszystkich środowisk zaangażowanych w działalność muzealną, w tym do jednostek samorządu terytorialnego, mając na uwadze, że są one organami wielu muzeów, a wśród samorządowców znajdują się osoby zasłużone dla rozwoju muzealnictwa.

Misją Kongresu jest podjęcie debaty nad kondycją rodzimego muzealnictwa i zawodu muzealnika, a także podkreślenie roli muzeów w budowaniu nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego oraz wyznaczenie kierunków i zasad rozwoju polskiego muzealnictwa. Rezultatem Kongresu będzie ponadto sformułowanie rekomendacji legislacyjnych, które pozwolą na skuteczniejszą realizację społecznego posłannictwa muzeów.

Informacje o zgłoszeniach, kosztach i noclegach znajdują się [tutaj](#)

Więcej informacji o Kongresie, w tym szczegółowy program
i materiały na stronie <http://kongresmuzealnikow.pl>

„Samorząd Miejski” - miesięcznik wydawany przez Związek Miast Polskich.

Adres wydawcy: ul. Robocza 42, 61-517 Poznań.

„Samorząd Miejski” redaguje zespół w składzie: Ewa Parchimowicz – redaktor naczelna,
Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak. Oprawa graficzna, skład: Krzysztof Paczyński.

Adres redakcji: ul. Robocza 42, 61-517 Poznań, tel. 61 63 350 54, fax 61 63 350 60,

http://www.zmp.poznan.pl/strona-68-samorząd_miejski.html, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl